

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

13.07.2021 р.

м. Львів

№ 63/71-рк/к

**КП Костопільводоканал»
вул.Сарненська,30А, м. Костопіль,
Рівненська область**

Про припинення
дій, які містять ознаки
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали дослідження діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги централізованого водопостачання та водовідведення, на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції:

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) в межах реалізації повноважень у сфері формування та реалізації конкурентної політики, провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, в територіальних межах м. Костопіль Рівненської області.
- (2) Для з'ясування питання стосовно видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, територіальним відділенням було направлено вимогу про надання інформації від 25.03.2021 № 63-02/1639в КП «Костопільводоканал».
- (3) За результатами опрацювання інформації та матеріалів встановлено, що комунальне підприємство «Костопільводоканал» надає послуги централізованого водопостачання водовідведення в територіальних межах м.Костопіль Рівненської області і здійснює видачу технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення споживачам, фізичним та юридичним особам, які мають намір приєднати свої об'єкти будівництва до

систем централізованого водопостачання та водовідведення.

- (4) КП «Костопільводоканал» згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, зареєстровано 07.03.2002 року, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – комунальне підприємство. Основним видом економічної діяльності юридичної особи забір, очищення та постачання води (основний) Код КВЕД 36.00.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (5) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методика) встановлено такі обставини щодо становища КП «Костопільводоканал» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у часовому періоді 2020 рік та січень-травень 2021 року.

2.1. Визначення об'єкту аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища на ринку

- (6) Відповідно до пункту 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища на зазначеному ринку є: - суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

2.1.1 Суб'єкт господарювання

- (7) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом встановлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (8) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Костопільводоканал» є суб'єктом господарювання.
- (9) Об'єктом даного аналізу є КП «Костопільводоканал» - суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

2.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (10) Об'єктами аналізу є ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

2.2. Визначення переліку товарів (робіт, послуг) щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

- (11) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (12) Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі -мінами) (далі – Правила № 630) регулюються відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (13) Згідно з пунктом 2 Правил № 630, централізоване постачання холодної та гарячої води – послуга спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання, централізоване водовідведення – послуга, спрямована на задоволення споживача у відведенні стічних вод, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових централізованих систем водовідведення.
- (14) Відповідно до частини 1 статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить зокрема централізоване водопостачання та водовідведення.
- (15) Отже, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення за споживчими властивостями не мають товарів – замінників.
- (16) Виходячи з вищевикладеного, споживачі м.Костопіль Рівненської області не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у цьому населеному пункті, тобто споживачі можуть скористатися послугами лише КП «Костопільводоканал».
- (17) Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надаються

КП «Костопільводоканал» на платній основі, а отже є товаром відносно якого визначається монопольне (домінуюче) становище Підприємства.

2.3.Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (18) Статтею 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначено наступну термінологію:
- підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 - підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення.
- (19) Підприємство надає послуги централізованого водопостачання та водовідведення (далі ЦВП, ЦВВ) на підставі ліцензії на послуги централізованого водопостачання та водовідведення серії АЕ № 190304, виданої Рівненською обласною державною адміністрацією №376 від 09.07.2013р. КП «Костопільводоканал» Костопільської міської ради.
- (20) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та водовідведення від КП «Костопільводоканал» для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

2.4. Визначення товарних меж ринку

- (21) Відповідно до пунктів 5.1. – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (22) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, якими, зокрема є:
- подібність, призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (23) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються

споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

- (24) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (25) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є необхідними для споживачів у повсякденній життєдіяльності, оскільки забезпечують питні, фізіологічні, санітарно-гігієнічні, побутові та господарські потреби і не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (26) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги централізованого водопостачання та водовідведення, не мають товарів-замінників.

2.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (27) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (28) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 р. №307 (далі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- *система централізованого водопостачання* - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
 - *система централізованого водовідведення (каналізація)* - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
 - *місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання* - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - *місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення* - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені

в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

- (29) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю надання послуг ЦВП і ЦВВ є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (30) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку централізованого водопостачання та водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (31) Отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення на певній території.
- (32) КП «Костопільводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м.Костопіль Рівненської області у межах діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства
- (33) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є межі діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та водовідведення у м.Костопіль, які перебувають у господарському віданні КП «Костопільводоканал».
- (34) Виходячи з вищевикладеного, споживачі м.Костопіль не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише КП «Костопільводоканал».

2.6. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (35) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (36) Ринок, на якому на протязі певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (37) У визначених територіальних межах протягом 2020 року та січня-травня 2021 року склад продавців (надавачів) послуг ЦВП ЦВВ не змінювався, тобто структура цього ринку є сталою.
- (38) Часовими межами ринку надання послуг ЦВП та ЦВВ визначено проміжок часу, що охоплює 2020 рік та січень-травень 2021 року, протягом яких незмінними залишились структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

2.7. Визначення потенційних конкурентів

- (39) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються

такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

- (40) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (41) Суміжний ринок – товарний ринок, що перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (42) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг є, зокрема послуги з централізованого водопостачання – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання; послуг з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (43) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання та водовідведення є монополізованим, конкуренція на ньому відсутня.

2.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (44) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців, адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (45) Бар'єрами вступу на ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, які пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (46) КП Костопільводоканал» здійснює діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату.
- (47) Аналізуючи ринки надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період 2020 року та січня-травня 2021 року встановлено, що в

вищезазначених територіальних та товарних межах ринку КП «Костопільводоканал» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає значної конкуренції на цьому ринку.

- (48) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначеної послуги, конкуренція на ринку відсутня: КП «Костопільводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в м.Костопіль Рівненської області в межах діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства. Відтак у споживачів (фізичних осіб, власників індивідуальних приватних будинків, юридичних осіб) отримання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення м.Костопіль альтернатива відсутня.

2.9. Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (49) Враховуючи вищевикладене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», комунальне підприємство «Костопільводоканал» Рівненської області, містить ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення на території м.Костопіль, із часткою 100% в межах діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, які перебувають у господарському віданні КП «Костопільводоканал» у період 2020 року та січня-травня 2011 року.

3. ВСТАНОВЛЕННЯ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ У ВИГЛЯДІ ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

- (50) Споживач (фізична або юридична особа), який має намір отримувати послуги централізованого водопостачання та водовідведення, зобов'язаний звернутись до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання об'єкта до мереж ЦВП і ЦВВ. Без отримання технічних умов та приєднання до мереж ЦВП і ЦВВ забезпечення споживача послугами централізованого водопостачання та водовідведення є неможливим.
- (51) Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», зокрема статті 30 цього Закону:
- технічні умови – це комплекс умов та вимог до забезпечення інженерного об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, каналізації, відведення зливових вод, а право на їх одержання має фізична або юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні;
 - фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно з поданою нею заявою;
 - технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.

- (52) Згідно із статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та

водовідведення», правами та обов'язками підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

- (53) Порядок приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення визначений Правилами користування системами ЦВП та ЦВВ.
- (54) Відповідно до пункту 4.1. Правил, для одержання технічних умов замовник подає до виробника послуг централізованого водопостачання та водовідведення:
- заяву;
 - опитувальний лист за формою згідно з додатком 2 до цих Правил;
 - ситуаційний план з визначення місця розташування земельної ділянки на відповідній території.
- (55) Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.
- (56) Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення **видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви** з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску.
- (57) Відповідно до затвердженої Правилами форми **технічні умови підписує керівник виробника послуг з централізованого водопостачання та водовідведення та затверджує уповноважений представник органу місцевого самоврядування (або представник уповноваженої ним організації)**.
- (58) З інформації отриманої від КП «Костопільводоканал» листом від 05.04.2021 № 26/01-04 (вх. № 63-01/1406 від 07.04.2021), встановлено наступне.
- (59) Для приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику послуг, який має намір здійснити будівництво, реконструкцію об'єктів будівництва з подальшим його приєднанням до систем централізованого водопостачання та водовідведення надаються технічні умови з урахуванням потужностей споруд, пропускної спроможності мереж із зазначенням умов для проектування вводу: місця підключення, місця розташування водомірного вузла, влаштування проміжного резервуару (насосів підвищувачів тиску в разі необхідності). Виконання технічних умов є обов'язковим при розробленні замовником робочого проекту на приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення, який є підставою для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (60) На підприємстві видано наказ від 31.12.2019 року № 196 «Про порядок видачі технічних умов».

- (61) Для отримання технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовник – юридична, фізична особа- підприємець надає наступні документи:
- заяву підписану замовником;
 - копію документа про право власності або права оренди (користування) на об'єкт (у разі наявності);
 - копію документу про право власності на земельну ділянку або на користування земельною ділянкою (в разі наявності);
 - копію містобудівних умов забудови (за виключенням випадків будівництва коли містобудівні умови та обмеження не видаються);
 - вкопійовання із генплану, або поверховий план;
 - при проходження мережі по приватній земельній ділянці завірений підписом дозвіл власника (співвласника);
 - документ про оплату за технічні умови.
- (62) Для отримання технічних умов на приєднання індивідуальних житлових будинків до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовник - фізична особа надає наступні документи:
- заяву підписану замовником;
 - при проходження мережі по приватній земельній ділянці – завірений підписом дозвіл власника (співвласника);
 - документ про оплату за технічні умови.
- (63) З вимог, які містяться у Порядку видачі технічних умов КП «Костопільводоканал» затверджених наказом директора Підприємства від 31.12.2019 року № 196 вбачається, що Підприємство вимагає у замовника документи, не передбачені Правилами користування ЦВП і ЦВВ.
- (64) Зокрема, це копію документу, що підтверджує право власності (або права оренди, користування) замовника на об'єкт, копія документа що підтверджує право власності (або користування) замовника на земельну ділянку (в разі наявності); копію містобудівних умов забудови (за виключенням випадків будівництва, коли містобудівні умови та обмеження не видаються); вкопійовання із генплану, або поверховий план; документ про оплату за технічні умови.
- (65) Вимоги щодо подачі окремих документів, які не передбачені Правилами користування ЦВП і ЦВВ, можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які звертаються до Підприємства з приводу отримання технічних умов, оскільки для підготовки і надання цих документів зумовлює додаткові затрати часу і ймовірно фінансові витрати.
- (66) Дії КП «Костопільводоканал» Костопільської міської ради, які полягають у встановленні у Порядку видачі технічних умов, затверджених наказом від 31.12.2019 року № 196, вимог щодо подачі окремих документів, що не передбачено Правилами користування системами централізованого

водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(67) Пунктом 4.1. Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 визначено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.

(68) Додатком 1 до цих Правил користування системами централізованого водопостачання та водовідведення затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення.

Зазначеною формою передбачено, що технічні умови складаються з таких розділів:

- основні відомості, в яких відображається інформація про замовника;
- умови водопостачання, в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце підключення тощо;
- умови водовідведення в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови.

(69) Отже, у разі звернення замовника до виробника послуг з централізованого водопостачання та водовідведення з приводу видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, йому видається документ – технічні умови.

(70) Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску.

(71) У ході дослідження ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення встановлено, що вартість послуг з видачі технічних умов на

приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, що надаються Підприємством, затверджена наказами директора КП «Костопільводоканал»:

Таблиця 1

Вартість ТУ для підприємств та організацій		Вартість технічних умов для населення	
Наказ № 56 від 17.02.2020			
Водопостачання	Водовідведення	Водопостачання	водовідведення
533,45	533,45	451,38	451,38
Наказ № 99 від 30.06.2020			
643,34	643,34	471,78	471,78
Наказ № 154 від 30.11.2020			
664,71	664,71	487,46	487,46

(72) КП «Костопільводоканал» листом від 05.04.2021 № 26/01-04 (вх. від 07.04.2021 № 63-01/1406) надало копії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

(73) Аналізом наданих КП «Костопільводоканал» технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення встановлено, **що строк їх дії становить три роки.**

Таблиця 2

№/п	П.І.Б., адреса заявника	Дата подачі заяви	Дата видачі ТУ	Термін дії ТУ	Вартість, грн.
На приєднання до комунальної водопровідної мережі					
1	2	3	4	5	6
1				до 04.05.2023 (3 роки)	533,45
2				до 01.07.2023 (3 роки)	471,78
3				до 20.07.2023 (3 роки)	471,78
4				до 09.11.2023 (3 роки)	471,78
5				до 23.11.2023 (3 роки)	471,78

1				5	6
6				до 23.11.2023 (3 роки)	471,78
7				до 23.11.2023 (3 роки)	471,78
8				до 30.11.2023 (3 роки)	487,46
9				до 30.11.2023 (3 роки)	487,46
10				до 25.01.2024 (3 роки)	487,46
11				до 27.01.2024 (3 роки)	487,46
12				до 15.03.2024 (3 роки)	487,46

- (74) Отже, КП «Костопільводоканал» видає замовникам технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення з **обмеженим строком дії 3 роки**, тоді як це не передбачено чинним законодавством.
- (75) Слід зазначити, що КП «Костопільводоканал» визначає строк дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення в залежності від групи споживачів. Так, юридичним особам, фізичним особам підприємствам строк дії ТУ встановлюється до завершення будівництва, а для населення строк дії таких технічних умов обмежується 3 роки.
- (76) Однак, частиною сьомою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.
- (77) Отже, з урахуванням положення частини сьомої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови.
- (78) Безпідставне обмеження КП «Костопільводоканал» строку дії технічних умов на приєднання до мереж водопостачання та водовідведення може призвести до ущемлення інтересів споживачів, оскільки споживач змушений повторно

проходити процедуру отримання технічних умов, що не передбачене чинним законодавством та спричиняє споживачу додаткові грошові витрати у розмірі вартості технічних умов.

- (79) КП «Костопільводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, який може надавати в м. Костопіль Рівненської області послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (80) Ці послуги є необхідними для щоденного споживання, оскільки забезпечують питні, фізіологічні, санітарно-гігієнічні, побутові та господарські потреби і не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (81) За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачі послуг не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.
- (82) Дії КП «Костопільводоканал», які полягають у безпідставному обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення для фізичних осіб (населення), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

4. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (83) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента та не зазнає значної конкуренції на ринку внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів збуту товарів, наявності бар'єрів вступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявність пільг чи інших обставин.
- (84) Згідно із статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дія чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (85) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (84) Дії КП «Костопільводоканал» Костопільської міської ради, які полягають у встановленні у Порядку видачі технічних умов, затверджених наказом від 31.12.2019 року № 196, вимог щодо подачі окремих документів, що не передбачено Правилами користування системами централізованого водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (85) Дії КП «Костопільводоканал», які полягають у безпідставному обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення для фізичних осіб (населення), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7,12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» пунктами 3,11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року № 32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Комунальному підприємству «Костопільводоканал» Костопільської міської ради для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

«Припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом:

- приведення Порядку видачі технічних умов, затверджених наказом від 31.12.2019 № 196 у відповідність до вимог Правил користування системами централізованого водопостачання та водовідведення в населених пунктах

України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190;

- видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення із строком дії відповідно до вимог чинного законодавства України».

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у **30-ти денний строк з дня отримання рекомендацій** (вул.Коперника,4, м.Львів, 79000).

Голова адміністративної колегії,
голова Відділення

Ростислав ЛЕЩИШИН